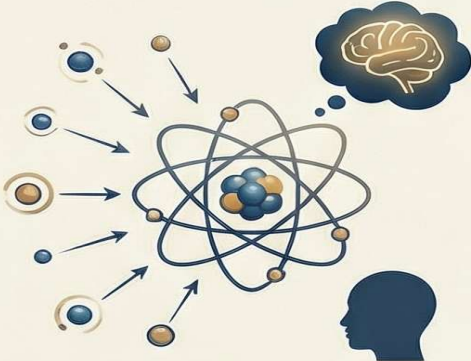

İz'den Öz'e: Hakikate Ulaşmanın Ortak Yöntemi

MADDİ DÜNYADA İZ TAKİBİ (BİLİM VE HUKUK)

Bilimde Akıl Gözüyle Özü Görmek

Atom altı parçacıklar birer izdir; akıl, bu izlerle atomun özünü kavrar.

İz: Atom altı parçacıklar

Akıl ile Özü Kavrama

Hukukta Delilden Faile Ulaşmak

İz: Parmak izi

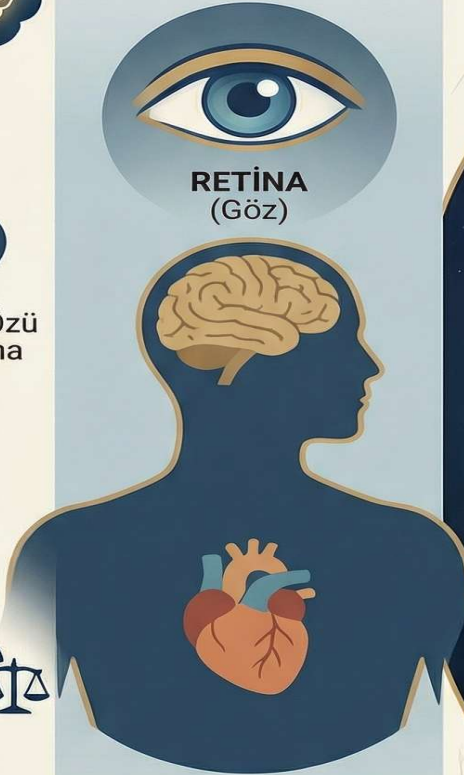
Hukukta Delilden Faile Ulaşmak

Hakim, parmak izi gibi somut izleri kullanarak görmediği suçluya akıl yoluyla ulaşır.

Görünmeyen Suçlu

İnsandaki Üç Göz: Retina, Akıl ve Kalp

RETİNA
(Göz)

Hakikati anlamak için sadece göz yetmez; akıl ve kalp devreye girmelidir.

METAFİZİK VE İNANÇTA ÖZ (FELSEFE VE DİN)

Ayet: Varlığa İşaret Eden İz

Arapçada "ayet" iz demektir; evrendeki her varlık yaratıcıya işaret eden bir izdir.

Evrendeki Kusursuz Mühendislik

Gezegenlerden arı peteklerine kadar her düzen, akıllı bir tasarımcının varlığını ispatlar.

"Filozofların Tanrı Arayışı"

Platon'dan beri filozoflar, evrensel düzeni Tanrı'nın varlığına dair en büyük kanıt saymıştır.

İz'den Öz'e: Bilginin Birleşik Metodu

BİLİM, HUKUK, FELSEFE VE DİNİN ORTAK ARAYIŞ ZEMİNİ

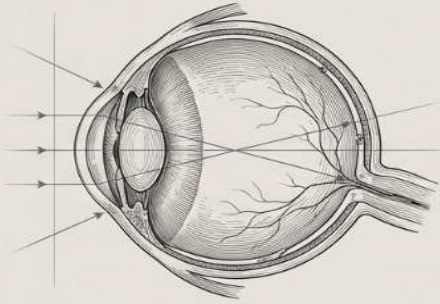

Hakikate ulaşmak için kullandığımız yöntem, incelediğimiz nesneye göre değişse de, mantıksal sürecimiz aynıdır. Gözün göremediğini **Akıl** görür. Bu sunum, Bilim ve Hukuk'ta şüphe duyulmadan kabul edilen "**İz'den Öz'e gitme**" metodunun, Teoloji ve Felsefe'deki kaçınılmaz sonucunu incelemektedir.

NotebookLM

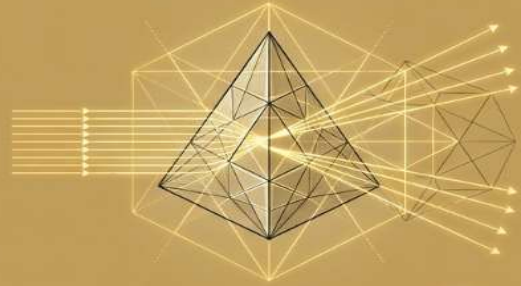
Algının Sınırları: Retina vs. Akıl

Retina (5 Duyu)

Sadece fiziksel yüzeyi görür.
Gördüğü ile sınırlıdır.

Akıl (İstidlal)

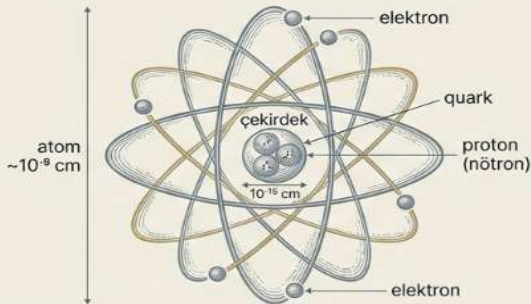

Görünen 'İz'den, görünmeyen 'Öz'e
ulaşır. Sınırsızdır.

İnsan algısı sadece retinadan ibaret değildir. 19. yüzyılda şımaran Pozitivizm ve Materyalizm, "sadece 5 duyu ile algılanan gerçektir" iddiasıyla maddeyi tek gerçek kabul etmiştir. Ancak modern akıl, soyut düşünceyle maddenin ötesine geçer.

NotebookLM

Bilimsel Kanıt: Görünmeyen Atomun Gerçekliği

- Nötron, Proton ve Quark; retina veya mikroskop ile doğrudan görünmez.
- Parçacıklar o kadar hızlıdır ki sadece "İz" (işaret, sinyal, belirti) bırakırlar.
- Boyut: 10^{-16} cm (Quark).

Bilim adamı "Öz"ü (parçacığın kendisini) görmez. Deney sonucunda ortaya çıkan "İz'den yola çıkarak, Akıl gözü ile atomun parçacıklarını anlar ve kabul eder. Biyolojik göz ile değil, Akıl ile görmek esastır.

NotebookLM

Materyalizmin İflası

Maddenin en küçük yapı taşlarının bile gözle görülemediği bir evrende, "Görmediğime inanmam" ilkesi bilimsel geçerliliğini yitirmiştir.

“Pozitivizm bu çağda iflas etmiştir. Soyut Akıl, maddenin katı sınırlarını aşarak görünmeyi (Öz) tespit etme yeteneğine sahiptir. Madem 5 duyuya önem veriliyor, o halde retinanın tespit edemediği gerçekler nasıl kabul ediliyor?”

NotebookLM

Hukuki Kanıt: Kusursuz Suç Yoktur, İz Vardır

Hukukçu (Savcı-Hakim) Perspektifi

Bir hukukçu, suçlunun suçu işlediği anı retinası ile (5 duyuyu) görmemiştir.

1. → **İZ:** Parmak izi, olay yerindeki işaretler, şahitler.
2. → **METOD:** Hukukçu olay anında orada değilken, geride kalan izden yola çıkarak 'Akıl' ile yorum yapar.
3. → **SONUÇ (ÖZ):** Fail tespit edilir ve ceza verilir.

NotebookLM

Adaletin Temeli: Akıl Yürütme

“Ey hakim, sen olay anında suçluyu 5 duyuyu ile görmedin, bu cezayı veremezsin.”

Hiç kimse hakime bu savunmayı yapamaz. Hakim, failin izinden yola çıkarak yorum yapar ve herkes bunu kabul eder. Eğer gözle görmediğimiz faili reddetseydik, adalet sistemi çökerdi.

Hukukta ve Bilimde kabul edilen bu yöntem (iz'den Öz'e), İnsanlık aleminin kabul ettiği bir yöntem ise, Felsefe ve Din'de neden reddedilsin?

NotebookLM

Felsefi ve Teolojik Kanıt: Evrenin Düzeni

Felsefeyi, Rasyonalizmi kuran **Platon**'un kullandığı metod: **İz'den Öz'e**.

1. Evren bir düzendir (Kozmos).
2. Her düzenli nesnenin bir düzenleyicisi, bir akıl ilkesi vardır. (Sırayı yapan marangoz, uçağı yapan mühendis gibi). **İz → Öz**
3. Nesnenin akli olmadığına göre, bu dizaynı akıllı bir varlık oluşturmaktadır.

© NotebookLM

Kainat Kitabını Okumak

Ayet = İz

Arapçada '**Ayet**' kelimesi, 'İz, İşaret' demektir. İslam literatüründe İz, iki türdür:

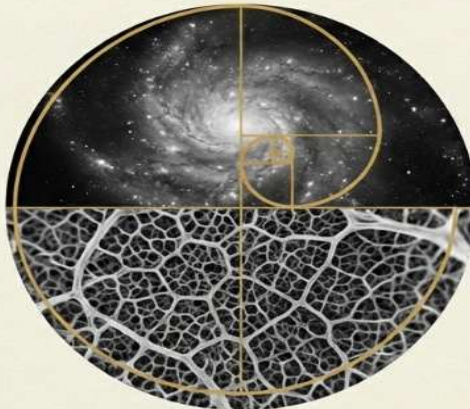
1. **Evren:** Büyük evren (Kainat) ayetleri.
2. **Kutsal Kitap:** Kur'an ayetleri, işaretleri.

O halde bu düzenli evreni dizayn eden insanüstü bir varlık olmalıdır. Bu da Allah'tır.

© NotebookLM

Eserden Müessire: Makrodan Mikroya İzler

Evrende retina ile gördüğümüz eserler: Altıgen petekler, milyarlarca gezegen.

İnsan vücudundaki eserler: 100.000 km uzunluğundaki kılcal damar ağı.

Bunların hepsi birer **İz**'dir. İz'den yola çıkıp AKIL ile bu iz'i bırakanı buluruz. Bu **İz'i** bırakan insanüstü bir varlık olmalıdır; o da **en yüce varlık olan Allah'tır**.

© NotebookLM

İnsanda Üç Göz Vardır

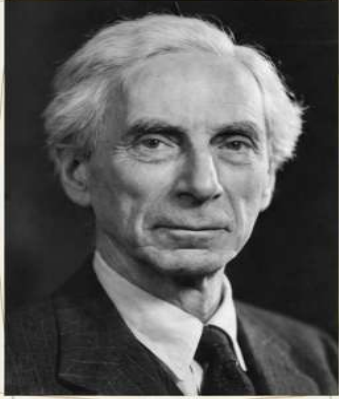

Hakikati kavramak için bu üç gözün uyum içinde çalışması gerekir.
Sadece retina ile bakmak körlüktür.

NotebookLM

Intellectual Editorial

Felsefe Tarihinin Tanıklığı

“Ben felsefenin, dinsel dogmaların doğru mu yanlış mı olduğunu ispat edeceğini ya da çürüteceğini sanmıyorum. Fakat, **PLATON'DAN BERİ FİLOZOFLARIN ÇOĞU, TANRI'NİN ÖLÜMSÜZLÜĞÜ YA DA VARLIĞI** konusunda «İSPATLAR» ortaya koymayı belli başlı iş saymış.”

Russell, Bertrand, Batı Felsefe Tarihi, Çev. M. Sencer, Say Kitap Yayınları, İstanbul 1983, s.822.

NotebookLM

Sonuç: Akıl Yoluyla İman

BİLİM

Atomun izinden enerjiyi bulur.

HUKUK

Parmak izinden suçluyu bulur.

İNSAN

Kainatın düzeninden Yaratıcıyı bulur.

Tanrı'nın varlığına inanmak bilime aykırı bir dogma değil,
Tanrı'nın varlığına inanmak bilime aykırı bir dogma değil, bilimin ve hukukun kullandığı 'İz'den Öz'e' metodunun en yüksek ve en mantıklı uygulamasıdır.

NotebookLM